

Moniarvoinen maisema

**Puustoisten perinneympäristöjen monimuotoisuuden ja
monikäytön turvaaminen
–maastoseminaari 31.8.-1.9.2010 SYKE et al.**

Päivi Maaranen, Museovirasto, 31.8.2010 Raaseporiopisto

Mitä arvot ovat?

- Arvo on ajatus tai käsitys tavoiteltavasta ja haluttavasta asiasta
- Se mikä on arvokasta, yritetään saada itselle tai säilyttää olemassa
- Henkilökohtaiset arvot ovat yksilöllisiä: arvostamme erilaisia asioita
- Yhteisölliset arvot ovat yhdessä sovitumpia: tietyt asiat on määritelty yhteisölle arvokkaiksi

Mitä arvoja maisemaan liittyy?

- Maisemaan liittyy paljon erilaisia henkilökohtaisia ja yhteisöllisiä arvoja
 - Eri arvot painottuvat eri tavoin arvioijasta riippuen
- Maiseman arvoja:
 - Kauneuteen ja merkityksiin liittyvät arvot
 - Sosiaaliseen yhteisöön ja talouteen liittyvät arvot
 - Historiaan ja kulttuuriin liittyvät arvot
 - Luontoon liittyvät arvot

Arvojen luonne

- Arvot muuttuvat hitaasti mutta koko ajan
 - Parhaiten ero näkyy ”sukupolvien välillä”
- Arvoja voi ja pitää kyseenalaistaa
 - Mitkä ovat arvokkuuden perustelut
- Henkilökohtaisia arvoja tulee kunnioittaa
- Yhteisöllisiä arvoja tulee päivittää
- Arvoille kannattaa olla avoin sillä ne muodostuvat hyväksymisen kautta

Moniarvoiset maisemat

- Maisemia, missä erityisesti luontoon ja kulttuuriin liittyviä arvoja
 - Rakennetut perinnemaisemat (sis. muinaisjäännökset)
 - Perinnebiotoopit
- Erilaisten arvojen säilymistä voidaan turvata aktiivisesti hoitamalla
- Arvojen säilyminen turvataan noudattamalla eräänlaisia ”**hyvän hoidon periaatteita**”.

Hyvän hoidon periaatteet

- Huomioidaan ihmisen ja luonnon välinen vuorovaikutus ja ihmisen kyky muuttaa toimenpiteillään ympäristöään
- Hoidon perusta: hyvä suunnittelu, sopivien menetelmien valinta ja toimien vaikutusten seuranta
- Hyvän hoidon avulla turvataan kaikkien arvojen säilyminen ja tuotetaan lisäarvoa eli ennalta odottamatonta hyötyä

Hyvä luonnonhoito

- Monet luonnonhoidon toimenpiteet soveltuvat sellaisinaan muinaisjäännöksen hoitamiseen, joten kulttuuriperintöarvojen säilyttäminen luontoarvojen rinnalla on luontevasti muun hoidon yhteydessä toteuttavissa -> luontokohteella olevien muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden tila vähintään säilyy mutta mielellään myös paranee

Hyvä muinaisjäännösten hoito

- Kasvillisuuden käsittely toteutetaan siten, että kasvillisuuden muutos ei vaikuta muinaisjäännöksen säilymistä heikentävästi, säilytettävien lajien elinympäristöjä huonontavasti tai luonnonarvoja tuhoavasti -> onnistunut hoito parantaa jäännöksen havaittavuutta, vähentää tai poistaa kasvillisuuden haittavaikutuksia ja säilyttää luonnon arvot tai jopa parantaa niitä

Hyvä maisemanhoito?

Hyvän hoidon vaikutukset näkyvät myös maisemassa, erityisesti jos suunnitteluun on sisällytetty myös maiseman säilyttämisen tai muuttamiseen tähtäävä näkökulma!

Kiitos!